

**Horváth István Károly latin nyelvi és kultúrtörténeti
verseny 2010/2011**

KULTÚRTÖRTÉNETI TESZT

III. forduló I. kategória

Szeged, 2011. március 19.

JAVÍTÓKULCS

1. Döntsd el az alábbi állításokról, hogy igazak vagy hamisak! Karikázd be a megfelelő választ!

a) A Gracchusok hadseregreformja a római köztársaság válságának megoldási kísérletét jelentette.
igaz – **hamis**

b) Caligula császár kiterjesztette a római polgárjogot minden (szabad) alattvalóra.
igaz – **hamis**

c) A falanx a görög harcászat tipikus formációja.
igaz – hamis

d) Démoszthenész philippikáknak nevezett beszédeiben a perzsákkal szembeni ellenállásra buzdította az athéniakat.
igaz – **hamis**

e) Athénban a demokratikus alkotmány bevezetése Kleiszthenész nevéhez köthető.
igaz – hamis

2,5 pont

2. Párosítsd az eposzi jelzőket és a neveket! Írd a betűket a megfelelő helyre!

1. Okosszívű: C	A: Pallasz Athéné
2. Sokattúrt: E	B: Meneláosz
3. Bagolyszemű: A	C: Pénélopé
4. Szőkehajú: B	D: Zeusz
5. Fellegtorlaszoló: D	E: Odüsszeusz

2,5 pont

3. a) Töltsd ki a keresztrejtvényt!

				1	c	o	l	o	s	s	e	u	m
2	c	i	r	c	u	s	m	a	x	i	m	u	s
				3	m	a	r	s					
4	p	y	t	h	i	a							
				5	d	i	e	s	f	e	s	t	i

1. Amphitheatrum Flavium, gladiátorjátékokat, állatviadalokat rendeztek itt.
2. A Palatinus és az Aventinus közötti völgyben található, kocsiversenyeket rendeztek itt.
3. Romulus és Remus apja.
4. A delphoi Apollón-templom jósnője.
5. A rómaiak így nevezték az ünnepnapokat.

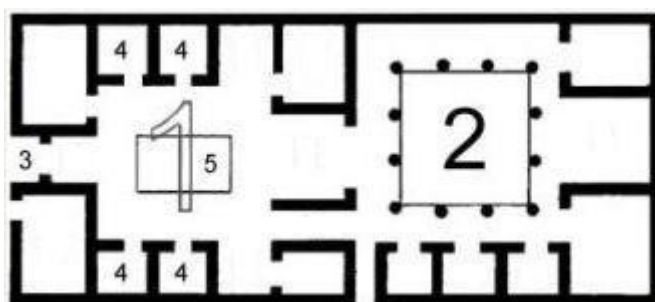
2,5 pont

b) Miről nevezetes a függőlegesen kiolvasható hely?

.....jóshely, Sibylla.....

1 pont

4. Az alábbi kép egy római ház alaprajzát mutatja. Nevezd meg latinul a számmal jelölt részeit!

1: atrium

2: peristyl(i)um, hortus

3: ostium / porta

4: cubiculum

5: impluvium

2,5 pont

5. Melyik római vagy görög tisztségviselőre illik a leírás?

a) Évente választott tisztségviselő, akit hat licitor kísért. Feladata a polgári és büntetőjogi perekben való bíráskodás:

.....praetor.....

b) Évente választott tisztségviselő, tízfős testület tagja, feladata a hadvezéri teendők ellátása.

.....sztratégosz.....

1 pont

6. A kétsoros idézet a 12 olümposzi istent sorolja fel. Írd le, hogyan nevezték ezeket az isteneket a görögök!

*„Iuno, Vesta, Minerva, Ceres, Diana, Venus, Mars,
Mercurius, Iovis, Neptunus, Vulcanus, Apollo.”*

Iuno: **Héra**

Mars: **Arész**

Vesta: **Hesztia**

Mercurius: **Hermész**

Minerva: **Athéné**

Iovis: **Zeusz**

Ceres: **Déméter**

Neptunus: **Poszeidón**

Diana: **Artemisz**

Vulcanus: **Héphaisztosz**

Venus: **Aphrodité**

Apollo: **Apollón**

6 pont

7. Írd az alábbi műcímek mellé szerzőjük nevét!

Lupus et agnus: **Phaedrus**

Fasti: **Ovidius**

Aeneis: **Vergilius**

Comentarii de bello Gallico: **Caesar**

2 pont

8. Párosítsd a csaták helyszíneit és résztvevőit! Írd a betűket a megfelelő helyre!

Actium: **D** A) Scipio Africanus

Pharszalos: **B** B) Pompeius

Szalamisz: **E** C) Leonidász

Thermopülai: **C** D) Antonius

Zama: **A** E) Themisztoklész

2,5 pont

9. Az alábbi állítások közül melyik igaz és melyik hamis? Karikázd be a megfelelő választ!

a) A görög ifjak 15-16 éves korukban kapták meg a férfitógát. igaz – hamis

b) Az Akadémia épülete a mons Aventinuson állt. igaz – hamis

c) A görög írás a föníciai ábécéből származik. igaz – hamis **1,5 pont**

10. Melyik a kakukktojás? Húzd alá!

a) parodosz – sztaszimon – invokáció – exodosz

b) Antigoné – Iszméné – Eurüdiké – Kasszandra

c) Karthágó – Ithaka – Ógügié – phaiákok szigete **1,5 pont**

11. Keresd meg az ellenfeleket! Írd a betűket a megfelelő helyre!

1. Marius ↔ **C** A: Spartacus

2. Leónidász ↔ **D** B: Antonius

3. Crassus ↔ **A** C: Jugurtha

4. Cassius ↔ **B** D: Xerxész

2 pont

12. Csoportosítsd az Ilias szereplőit aszerint, hogy a görög vagy a trójai oldalon álltak. Van egy kakukktójás is a felsoroltak közt, aki nem volt ott Trójánál. Ki ő?

Nesztór, Hektór, Aiasz, Parisz, Théseusz, Diomédész, Glaukosz

Görögök: **Nesztór, Aiasz, Diomédész**

Trójaiak: **Hektór, Parisz, Glaukosz**

Kakukktójás: **Thészeusz**

3,5 pont

13. Az alábbiakban egy-egy ókori irodalmi alkotás első szavait olvashatod. Ki a szerzőjük?

„Édesanyám! nem perdül a rokka...” → *Szapphó*

„Gyűlölök és szeretek...” → *Catullus*

„Haragot, istennő zengd Péleidész Akhileuszét...” → *Homéros*

„A halánték deres immár...” → *Anakreón*

„Harcokat énekelek s egy hőst” → *Vergilius*

2,5 pont

14. a) Mi a daktilus képlete?

rövid – rövid – hosszú / \sim –

1 pont

b) Hogyan nevezzük a hexameterből és pentameterből álló sorpárt?

.....distychon.....

1 pont